

Novel·la

L'ànima de la revolta dels sipais

Marta Monedero

Amb la milionària autobiografia *De part de la princesa morta*, Kenizé Mourad demostrava no només que prové d'una nissaga de somni (els pares eren un soldà indi i una princesa pakistanesa), sinó també la facilitat amb què ficciona la realitat i l'embolica amb una mirada a mig camí entre Orient i Occident. Així ho corrobora la novel·la històrica *A la ciutat d'or i argent*, en què fabula la biografia de Hazrat Mazal, una dona excepcional que va tenir en escac els anglesos a mig segle XIX, durant la revolta dels sipais, les tropes d'indis nadius al servei de l'exèrcit britànic. Mourad va conèixer la història de la intrèpida *begum* a través de dues vies. Per un rebesnét de l'heroïna i gràcies a la tradició oral, ja que totes les velles famílies d'Awadh, un regne petit situat al nord de l'Índia, tenen avantpassats que combateren al costat de l'ànima de la rebel·lió.

Tot i que Hazrat Mazal va obrir la via cap a la independència, aquesta és la primera vegada que se'n novel·la la biografia. Mourad la farceix amb una exhaustiva documentació i minucioses descripcions de l'antiga Lucknow (la capital del regne d'Awadh, a mig camí entre Delhi i Varanasi), famosa per la convivència entre religions i coneguda com la ciutat d'or i plata, dos metalls preciosos que simbolitzen l'entesa entre les comunitats hindú i musulmana.

Malauradament, aquestes riqueses van atreure la voracitat de la Companyia de les Índies Orientals, que el 1856 s'annexionaria el territori d'Awadh imposant un acord de protectorat al sobirà, que cediria a les pretensions britàniques perquè, entre altres raons, sabia que l'atac contra el regne podia ser demolidor. Però la fórmula del protectorat no seria acceptada pel conjunt dels habitants de Lucknow i, quan el rei va ser enviat a l'exili, la quarta esposa, Hazrat Mazal, va fer mans i mànigues per posar-se al front de la insurrecció com a regent.

Epopeia i història d'amor

A la ciutat d'or i argent és una epopeia de rivets clàssics i de lectura planera, que beu dels fets reals, tret de la història d'amor que –presumptament– va sorgir entre la clarivent Hazrat Mazal i el seu lloctinent, el rajà Jai Lal, cap militar de la revolta. Amb tot, la relació d'ambdós grinyola enmig del joc literari de revisió del passat en l'obra que més subratlla el compromís polític i social de l'escriptora turco-francesa. Cert és que Mourad es recrea en les descripcions del palau reial i en les intrigues de l'harem, però alhora presenta un fresc històric que transmet conceptes com ara la tolerància i el xoc cultural entre Orient i Occident, el paper de la dona musulmana, la rivalitat religiosa entre moderats i extremistes i la fràgil convivència entre islamisme i hinduisme.

Una altra de les preocupacions de l'autora és l'obsessió occidental per imposar idees i una moral determinada, ja que ella es considera "musulmana d'identitat però no de religió". Llàstima que ho barregi tot amb un enamorament que s'alimenta dels tics més recurrents del fulletó. *

Amor meva
 Autora: **Isabel-Clara Simó**
 Premi **Joanot Martorell**
 Editorial: **Edicions 62**
Barcelona, 2010
 Preu: **21 euros**
 Pàgines: **277**

Isabel-Clara Simó ha guanyat l'última edició del premi Joanot Martorell amb aquesta novel·la que mostra quatre generacions femenines

ANDREU PUIG

La ciutat d'or i argent
 Autora: **Kenizé Mourad**
 Traducció: **Teresa Solana i Pau Joan Hernández**
 Editorial: **62**
Barcelona, 2010
 Pàgines: **416**
 Preu: **19,90 euros**

cions i que deixen moltes portes obertes a la interpretació del lector. Molts fets atzarosos i d'altres que no són tant són detonants de canvis d'actitud vitals i dels majors conflictes i trencaments entre les protagonistes. També queden ben reflectides, però, moltes mostres d'afecte, de comprensió i d'estimació mútua, connaturals tam-

bé a les relacions maternofiliales.

Isabel-Clara Simó afirma que li ha representat un gran esforç adequar el llenguatge de les protagonistes al temps que viuen, a la terra que trepitgen i a la condició social i cultural de cada una. Aquest esforç remarcable és més fructífer en els capítols d'*Amor meu* que tracten la primera meitat del segle

XX que en els posteriors. La novel·la també desprèn una poderosa força narrativa gràcies als seus habituals diàlegs, àgils i sucosos, i als canvis d'estil, que van des del punt de vista en tercera persona al monòleg interior i al gènere epistolar. *Amor meu* és una novel·la de maduresa que enganxa el lector de principi a final. *

Mireia Vidal-Conte dona solidesa a la seva trajectòria amb aquest cinquè llibre de poemes PERE VIRGILI

ritats. De la narrativitat que podíem trobar en l'anterior, aquí passem a una depuració extrema –de vegades excessiva–, amb militància de la minúscula i de la no-puntuació, junt amb les repeticions, que donen als versos un ritme i un to brunzent, però també sincopat i, alguna vegada, marejador.

En tot cas, una de les troballes d'aquest nou Orlando és apreciar com el jo poètic va fent saltirons, dins aquest joc d'innombrables miralls identitaris, per escapolir-se d'etiquetes i definicions unívocues. L'immens poema *Orlando natural*, situat a la meitat del llibre, concentra a la perfecció, és clar, el seu esperit: "com llàgrimes a l'esquena / repuntes sorgeixes sutures la pressió d'ulls aliens / com si fossis tu realment / aquell altre punt de vista". *

Orlando natural
 Autora: **Mireia Vidal-Conte**
 Editorial: **Labreu**
Barcelona, 2010
 Pàgines: **106**
 Preu: **14 euros**